N°. 680. 1855.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

ZATURDAG 4 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet,
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Door den Franschen *Moniteur* is, dezer dagen, een stuk medegedeeld, onder den titel van: »De resultaten van de sedert korten tijd in Engeland ingevoerde vrijheid van handel.« Dit stuk is te merkwaardiger, daar het een allezins officiëlen oorsprong bezit; want het is door het bestuur van den »*Board of trade*« aan het Fransche Ministerie van Koophandel medegedeeld. Indien de opneming van dit stuk in den *Moniteur* mag worden aangemerkt als een voorbode van de op handen zijnde verandering van Frankrijks handelspolitiek en van de aanneming van het stelsel van vrijen handel: wij zouden er Frankrijk en de wereld mede geluk wenschen. Gaat men toch de cijfers na, die wij hieronder laten volgen, dan zal men tot de erkentenis komen, hoe onmetelijk de weldaden zijn, welke de handelsvrijheid aan de Britsche natie heeft geschonken. Deze cijfers en die, welke men er betrekkelijk ons land zou kunnen bijvoegen, zijn de meest overtuigende bewijzen tegen de mogelijkheid, om het stelsel der protectionnisten op den duur nog langer vol te houden.

Invoer. — De officieel aangegevene waarde der ingevoerde goederen, die in 1842 bedroeg 65,200,000 p. st., is in 1853 tot 123,000,000 p. st. gestegen, dat is bijna verdubbeld.

Uitvoer. — De reële waarde der uitgevoerde goederen is in datzelfde tijdvak van 47,000,000 p. st. tot 98,700,000 p. st. gestegen, dus meer dan verdubbeld.

Scheepvaart. — De tonnemaat der in 1842 in lading in- en uitgeklaarde Britsche schepen was 5,415,821 en in 1853, 9,064,705 tonnen.

De tonnemaat der schepen onder vreemde vlag, die op dat land gevaren zijn, is in datzelfde tijdperk van 1,930,983 tot 6,316,456 tonnen gestegen.

De tonnemaat is dus van 7,346,804 tonnen tot 15,881,161 tonnen geklommen, dat is veel meer dan verdubbeld.

Inkomende en uitgaande regten en accijnsen. — De inkomsten onder deze hoofden bedroegen in 1842, 33,542,791 p. st. Sedert dien tijd tot in 1853 zijn de in- en uitgaande regten en accijnsen gedeeltelijk afgeschaft, gedeeltelijk verminderd, hetgeen een verschil van minstens 10,600,000 p. st. oplevert (de afschaffing van het regt op de granen niet medegerekend). Indien deze bronnen van inkomst dus niet vermeerderd waren door de inkomsten uit andere artikelen voortvloeijende, zouden zij in 1853 slechts 23,000,000 p. st. opgebragt hebben, terwijl zij echter 36,240,000 p. st. hebben opgeleverd, dat is veel meer dan in 1842, ondanks ontzettende verminderingen.

Nationale schuld. — De nationale schuld, die in 1842 bedroeg 791,250,440 p. st., is in 1853 gedaald tot 771,335,801 p. st.

Toestand van 's lands finantiën. — In 1842 overtroffen de Staats-uitgaven de inkomsten met 3,979,539 p. st.

In 1853 daarentegen overtroffen de inkomsten de uitgaven met 3,255,505 p. st.

De uitgaven overtroffen in 1853 die van 1842 slechts met 229,670 p. st., maar de inkomsten bedroegen 7,464,714 p. st. meer.

Scheepsbouw. — De tonnemaat der in 1842 gebouwde schepen bedroeg 129,929 tonnen, waarvan 18,716 tonnen voor stoomschepen. In 1853 heeft men 208,171 tonnen gebouwd, waarvan 48,215 tonnen voor stoomvaartuigen.

De Engelsche Bank. — De depôts in de bank bedroegen op het einde van 1842, 9,063,000 p. st.

Op het einde van 1853 was deze som verdubbeld, dat is te zeggen, zij bedroeg 18,232,000 p. st. Haar actief is in dien tijd van 30,890,000 p. st. tot 44,864,000 gestegen.

UITWERKSELEN OP DEN MAATSCHAPPELIJKEN TOESTAND VAN HET VOLK.

Spaarkassen. — Het kapitaal der spaarkassen bedroeg in 1842, 25,319,836 p. st., en in 1853, 33,362,260 p. st., dat is met één derde vermeerderd. Dat is een afdoend bewijs voor de welvaart der arbeidende klassen sedert de invoering van de vrijheid van handel.

Armwezen. — De som, die tot ondersteuning van minvermogenden werd besteed, bedroeg in 1842 (einde van Maart 1853), 5,208,027 p. st., dat is 6 sh. 5¼ d. per hoofd, daar de bevolking op 16,194,000 zielen werd geschat. In 1853, met eene bevolking van 18,617,000 zielen, bedroeg de som, die voor onderstand werd besteed, bijna evenveel, namelijk 5,282,853 p. st.; dat is 5 sh. 8 d. per hoofd; indien het getal minvermogenden naar evenredigheid van de vermeerdering der bevolking was toegenomen, zou de som voor onderstand 6,000,000 p. st. hebben moeten bedragen.

Geregtelijke statistiek. — Het getal beschuldigden wegens misdaad bedroeg in 1842 in Engeland en Wallis 31,309. Ondanks eene vermeerdering van de bevolking met bijna 2,500.000 zielen, is het getal beschuldigden tot 27,057 gedaald; er waren dus in 1842, 193 personen op 100.000, die inbreuk op de wetten hadden gemaakt en in 1843 slechts 145 of één vierde gedeelte minder.

UITWERKSELEN OP DE VOORTBRENGING.

Graan. — De hoeveelheid inlandsch koorn, die op onze markt verkocht werd, bedroeg in 1842 4,091,235 quarters en, in 1853, 4,560,912 quarters, hetgeen de toeneming van de navraag naar Engelsch koorn onder het stelsel van vrijheid van handel bewijst. De gemiddelde prijs was, in 1842, 57 sh. 3 d. per quarter en in 1853, 53 sh. 3 d.

De pachters kunnen hooge prijzen onder het stelsel van handelsvrijheid bedingen, omdat het land bloeit, terwijl zij ongelukkig waren onder het stelsel van bescherming, hetgeen blijkt uit het feit dat de gemiddelde prijs ten vorigen jare hooger was (72 sh. 5 d.) dan in eenig jaar na 1819.

Zijde. — De regten op vreemde zijde, die 30 pct. bedroegen, zijn tot 15 pct. verminderd.

De uitvoer van zijde stoffen, die in 1842 bedroeg 590,000 pond st., is in 1853 gestegen tot 2,044,361 pond st., dat is verdrie- of verviervoudigd.

De vreemde zijde was tot in 1826 geprohibeerd, de Engelsche fabriekanten hadden dien ten gevolge het monopolie van de binnenlandsche markt; de zijde handel was echter verre van bloeijend; want de uitvoer bedroeg slechts 350,000 pond st. 's jaars.

Wol. — Vreemde wol was in 1842 onderworpen aan een regt van ½ tot 1 d. per pond, terwijl de wol uit de kolonien vrij van inkomend regt was. In dat jaar werd 18,467,212 ponden koloniale wol en 27,114,995 ponden vreemde wol ingevoerd. Deze bescherming, die bestemd was om de voortbrengers binnen'slands en in de kolonien te bevoordeelen, werd in 1844 afgeschaft; en in 1853, waarin de invoer van vreemde wol is gestegen tot 50,559,902 ponden of wel tot het dubbel bijna van 1842, voerden de kolonien 66,982,280 ponden wol in of meer dan driemaal zooveel als onder het beschermende stelsel.

De productie van inlandsche wollen stoffen is ook toegenomen. Maar het verbruik is zoo groot onder het stelsel van vrijheid van handel, dat ondanks allen meerderen aanvoer, de navraag den prijs van 11 stuivers per pond, in 1842, tot 1 sh. 6 d. per pond in 1852 heeft doen stijgen, tot groot voordeel van den voortbrenger.

De uitvoer van wollen stoffen is ook in dat tijdperk van 5,185,015 ponden tot 9,883,850 ponden gestegen.

Suiker. — De invoer van vreemde suiker bleef in 1852 verboden, terwijl de koloniale suiker 25 sh. 2 d. per quintaal betaalde. De invoer voor verbruik bedroeg in dat jaar 193,428 tonnen. Sedert is de mededinging tusschen de vreemde en koloniale suiker toegelaten en alle regten op de suiker zijn aanmerkelijk verminderd, zoodat wij niet minder dan 363,641 tonnen in 1853 hebben verbruikt. Onder dat cijfer komt slechts 76,599 tonnen vreemde suiker voor, waarvan men voorspelde dat zij de koloniale suiker geheel van de markt zou verjagen.

De 287,042 overblijvende tonnen kwamen uit de koloniën, die in plaats van door de concurrentie geruïneerd te worden, ons 50% suiker meer dan vroeger toezonden. Het zou gemakkelijk vallen het groote getal dezer feiten nog te vermeerderen.

De moeijelijkheid ligt veeleer daarin eene keuze te doen uit het groot aantal duidelijk sprekende feiten van allerlei aard, die opeengehoopt zijn, en die dagelijks meer en meer opeenhoopen, en die de onberekenbare voordeelen bewijzen, die het land getrokken heeft in het korte tijdperk van tien jaren, door de praktische toepassing van de beginselen van handelsvrijheid, of wel, om ons juister uit te drukken, door de voorschriften van de natuur, die zoo juist door een groot Franschman zijn gekenschetst, door deze vijf woordjes: *laissez faire et laissez aller.*

Ook bij de Eerste Kamer bleek partijzucht invloed te hebben op het oordeel over het wetsontwerp tot afschaffing van den rijksaccijns op het *gemaal*, ofschoon het getal partijgangers zeer gering was. Bij dat getal staat bovenaan de heer D'ABLAING VAN GIESSENBURG, die geen enkel woord sprak over het wetsontwerp en wiens afkeurende stem dan ook alleen aan onbezonnen en verblinden ijver bij de April-beweging is toe te schrijven; die als een type kan worden beschouwd, wat de hartstogt vermag op het gebied van het parlementaire leven.

De heer VAN BIJCKEVORSEL had het wetsontwerp op eene uitvoerige en practische wijze uit verschillende oogpunten beschouwd en in zijne rede verklaard, »dat »hij met leedwezen het Ministerie in 1853 had zien »aftreden«. Dit schijnt den heer VAN GIESSENBURG aanleiding gegeven te hebben, om bij de overtuiging van zijne magteloosheid, ter wederlegging van 't geen tot verdediging der afschaffing was aangevoerd, tegen *die* zinsnede slechts een *nijdigen* uitval te doen:

»De spreker uit Zuid-Holland heeft betoogd dat hij met leedwezen het Ministerie in 1853 had zien aftreden. *Ik* heb daarover gejuicht. Die spreker heeft ook gezegd, dat hij met welgevallen door dit Ministerie dit wetsontwerp had zien voordragen. Ook ten deze verschil ik geheel en al met hem.«

In waarheid; wie kan er aan twijfelen, wanneer er *gejuicht* wordt als de Natie door godsdienstige hartstogtelijkheid bewogen en opgewonden, het slagtoffer wordt van de partijwoede, die, gelijk de April-beweging geleerd heeft, steeds in practijk brengt het »ôte toi de là, que je m'y mette«; wanneer men geen *welgevallen* betoont, maar *tegenzin* openbaart, als er een voorstel wordt gedaan tot vermindering van de lasten des Volks, omdat dit voorstel strookt met de wenschen der tegenpartij: wie kan er dan nog aan twijfelen, of aan de hartstogten vrij spel wordt gelaten en het verstand beneveld en het oordeel bevangen is.

Wat de ongebreidelde werking der hartstogten in het huisselijk en maatschappelijk leven al veel kwaads en verdriets kan baren, zal de heer VAN GIESSENBURG wel eens hebben bijgewoond; zou het op staatkundig gebied anders zijn?

»Oppositie is de regtmatige werking eener partij; zij is de uitspraak der overtuiging van een gedeelte der natie, wier beginselen niet overeenkomen met die, welke in 's lands bestuur gevolgd worden; zij verzet zich binnen de perken der wet en der zedelijkheid tegen de gevolgde rigting, omdat zij meent dat die ten verderve leidt voor het land, zonder dat persoonlijk belang, zelfzuchtige bedoelingen eenen invloed op die overtuiging hebben. De goede constitutionnele oppositie is derhalve geene bemoeijelijking van het bestuur, uit haat tegen personen of om aan persoonlijke bedoelingen te voldoen, zij is niet alleen kritiek, maar bevat tevens in zich de kunst, zij breekt niet alleen af of verzet zich tegen opbouwen, maar weet ook zaam te stellen. Het bestuur behoeft zulk een oppositie niet te vreezen, wanneer het waarlijk

het goede wil en met verstand de zaken leidt; zulk een bestuur schuwt geen naauwgezet onderzoek en maakt zich menigen goeden wenk ten nutte, *al mogt die ook van de oppositie komen.*» (1)

Wat moeten wij dan denken van de verklaring, die de heer VAN HALL als Minister van Buitenlandsche Zaken in dezelfde zitting deed:

»Ik geloof dat het, en in het belang van de eendragt van het Vaderland èn in het welbegrepen belang van het Koningschap èn van den invloed, dien volgens de Grondwet het geëerbiedigd Hoofd van den Staat in den Staat moet bezitten, van het uiterste gewigt is, dat in de Wetgevende Kamers geene partijen met elkander wedijveren. Ik geloof dat het in het welbegrepen belang van het Koningschap en der wettelijke constitutionnele magten wenschelijk is, dat er zich in de kamers geene partijen vertoonen.»

De heer VAN DAM VAN ISSELT gaf daarop de noodige teregtwijzing:

»Ik ben het niet eens met den Minister van Buitenlandsche Zaken. Die zegt: »er zijn geen partijen.» Hij die zich de *illusie* schept, dat er in een constitutionnelen Staat geene partijen zijn is niet op de hoogte van de zaak, en het doet mij bijzonder leed, dat ik aan den kundigen en bekwamen Minister van Buitenlandsche Zaken moet zeggen: uwe verdediging faalt hier geheel en al. Ik ken geen constitutionnelen Staat zonder partijen; er is ook in ons vaderland niet slechts partij tegen partij; maar er zijn verschillende partijen. Ik heb mij, toen dit Ministerie optrad, voorgesteld, dat dit in de Tweede Kamer eene partij bezat, dat wil zeggen een aantal mannen, waarop dat Ministerie meende te mogen rekenen. Ik heb dezen morgen gezegd, ik wilde niet gaarne de wijze qualificeren, waarop die zoogenaamde vrienden van het Ministerie het Ministerie hebben aangevallen.»

't Was dus, omdat de Minister VAN HALL zich van zijne partij verlaten zag, dat hij het bestaan eener ministeriële partij niet slechts loochende, maar zelfs onbestaanbaar achtte met een constitutionnelen Staat.

En wat den heer D'ABLAING betreft, het scheen, dat zijne gehechtheid aan het Ministerie alleen voortsproot uit eene kwaadaardige Thorbeckiophobie, gelijk vroeger van episcophobie.

(1) Mr. A. van Delden. Over publieken geest. (blz. 21.)

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er was onlangs sprake van een brief, welke de Keizerin-moeder van Rusland aan de aartshertogin Sophia, moeder van den Keizer van Oostenrijk, zou hebben geschreven, om het hof van Weenen uit te noodigen tot het doen van nieuwe stappen ten voordeele van den vrede. Dit feit waarvan de authenticiteit nog niet gebleken is, zou, ware dit al het geval, niet die beteekenis hebben, welke men daaraan tracht te geven. Te Parijs wint dit gerucht al meer en meer veld. Wij meenen ook aldus te moeten verklaren eene nieuwstijding uit Parijs, volgens welke de brief van de doorluchtige weduwe van Keizer Nicolaas het point de depart zou worden van nieuwe onderhandelingen.

Wij gelooven dat men geen gewigt moet hechten aan deze geruchten. Hoe wenschelijk de vrede ook zij: op dit oogenblik behoort die niet tot het gebied der waarschijnlijkheden.

Volgens eene andere mededeeling, welke meer geloof verdient, zou er tusschen de beide souvereinen van Oostenrijk en Frankrijk de beste verstandhouding bestaan, waardoor aan de Italiaansche revolutionnairen alle hoop op goeden uitslag benomen wordt, zoo zij eenige oproerige beweging mogten willen beproeven. Frankrijk zou hun geen steun verleenen, gelijk zij een oogenblik verwachtten na de afbreking der conferentien.

Bij voortduring worden er bij het ministerie van finantien berigten ingewonnen omtrent de inschrijving voor de leening in de departementen, die het verst van Frankrijk verwijderd zijn en in den vreemde. Uit de laatst ontvangen berigten blijkt, dat het totaal der aanvragen het cijfer van ongeveer vier milliards zal bedragen.

Wat ook de oorzaak zij van eene dergelijke geestdrift en de gevolgen, welke men daaruit afleiden kan: het blijft niet minder waar, dat hierdoor het finantieel vermogen van het land, en het vertrouwen dat zijne bronnen inboezemen in het helderste daglicht treden.

Behalve een verslag door de Engelsche admiraliteit medegedeeld omtrent een weinig belangrijken aanval, door drie schepen van het eskader der Baltische zee tegen het kleine stadje Friedrickshamm, in de golf van Finland gerigt, zijn er thans geene berigten van het oorlogstooneel.

Uit Parijs wordt gemeld, dat generaal Bodisco, de kommandant van Bomarsund en zijne krijgsmakkers in vrijheid gesteld zullen worden.

Men verzekert, dat de interest der schatkistbons eene vermindering zal ondergaan.

Het Engelsche Lagerhuis heeft zijne zitting van Dingsdag jl. gewijd aan de beraadslaging over de talrijke credieten voor de verschillende takken der openbare dienst. De vergadering heeft van 90,000 op 40,000 pond st. gebragt, het gevraagde crediet voor de oprigting van een nieuw hôtel voor de Buitenlandsche zaken in Downing-Street. Zij heeft ook 5,000 pond toegestaan ter belooning van den kapitein M. Clure voor de ontdekking der noord-westelijke doorvaart en 800 pond voor de oprigting van een standbeeld ter eere der nagedachtenis van Sir. J. Franklin.

De kanselier der schatkist heeft aangekondigd, dat hij waarschijnlijk wegen en middelen zal voorstellen tot dekking der supplementaire uitgaven ten behoeve van het leger en de marine, voor de tegenwoordige dienst. In afwachting daarvan heeft de Kamer onmiddellijk 1,141.68 pond voor aanbouw van schepen en 1,584.803 pond voor de transportdienst toegestaan.

Deze laatste som was vooral noodig met het oog op de kosten van transport van levensvoorraad enz. van het Sardinische vasteland naar het tooneel des oorlogs. Sedert den aanvang der expeditie hebben de Engelsche schepen behalve levensvoorraad, 246,000 man, en 32,000 paarden vervoerd. De bill, betrekkelijk de Turksche leening definitief aangenomen en met 62 tegen 10 stemmen een amendement van den markies Blandfort verworpen zijnde, is de Kamer overgegaan tot de beraadslaging omtrent de artikelen der bill, betreffende den verkoop van gistende dranken op den Zondag.

Men ziet uit deze laatste stemming, dat de vergadering niet zeer talrijk was. Drie malen, sedert eenige dagen, was er zelfs geen genoegzaam aantal leden aanwezig, om eene zitting te kunnen houden. Het is dus tijd, dat het parlement uiteenga.

Sprekende over het crediet voor den aanbouw van oorlogsschepen, hebben onderscheidene leden doen opmerken — en de *Times* spreekt hen na — dat het tijd is om af te zien van het bouwen van monsterschepen, zoo als de *Marlborough* van 131 stukken geschut.

De heer Charles Wood deed opmerken, dat men groote vaartuigen noodig had, om, wanneer de gelegenheid zich mogt voordoen, schepen zoo als de *Douze Apôtres* te bestrijden. Hij voegde er bij, dat de regering de aanbouw van schepen van kleinere tonnemaat niet uit het oog verloor en dat men binnen kort een toereikende flotille van stoomkanonneerbooten zou bezitten.

De majoor Reed gaf in den loop dier zitting zijn voornemen te kennen, om gister, Donderdag, eene motie te doen, strekkende, om de regering uit te noodigen, onmiddellijk de beide Kamers bijeen te roepen, in het geval, dat haar gedurende het reces vredesvoorstellen mogten worden gedaan.

Lord Palmerston heeft op eene interpellatie van den heer Milner Gibson ontkend, dat door de aanwezigheid van een klein getal Engelsche schepen in de Noordzee, om vrijwilligers op te nemen voor het Engelsche vreemde legioen, eene inbreuk wordt gemaakt op de gemeente-wetten van Duitschland.

Eene telegrafische depêche uit Madrid van 31 Julij, meldt, dat de verdaging van het huwelijk van prins Adalbert van Beijeren met de prinses Marie Amelie, dochter van den infant don François de Paule, gemotiveerd is door overwegingen van geheel godsdienstigen aard.

Wij gelooven, dat er geene sprake kan zijn van een oogenblikkelijke verdaging, maar veeligt wegens eene quaestie van vorm, aangezien de moeijelijkheden, voortvloeijende uit de verpligting om te contracteren, dat de kinderen in de Grieksche godsdienst zullen opgevoed worden, reeds voorzien kon worden den eersten dag, toen er van deze verbindtenis sprake was.

De Minister van Buitenlandsche zaken, generaal Zabala, die Madrid verlaten had, om bij keizer Napoleon te Bearritz zijne opwachting te maken, heeft op weg het vertrek van dien vorst vernomen.

De Minister heeft zich daarop naar de hoofdstad begeven.

ENGELSCHE POST.

Volgens de *Chronicle* heeft de admiraliteit last gegeven, dat binnen een zeer kort tijdbestek 50 kanonneerbooten zullen worden gebouwd.

— De admiraal Napier heeft geweigerd eene meeting bij te wonen, welke te Edimburg zal plaats hebben, ter ondersteuning der plannen van lord Dundonald.

— De nieuwe bill betrekkelijk den verkoop van sterken dranken op Zondag verbiedt den verkoop daarvan van 3 tot 5 ure des namiddags en na 11 ure des avonds; en wel des Zondags, Kersmis en Goeden Vrijdag, uitgezonderd aan vreemdelingen. Op die uren moeten de koffijhuizen enz. gesloten zijn, en de constablen kunnen daar dan binnen komen, ten einde zich te vergewissen van de in achtneming der reglementen. De boete, in geval van overtreding, kan geen 5 pond sterling te boven gaan.

FRANSCHE POST.

Men meldt, dat de Keizer en de Keizerin, in afwachting der aankomst der Koningin van Engeland het kleine kasteel Villeneuve l'Etang zullen betrekken.

— Een weversgezel van Croix-Rousse, zegt de *Salut Public*, was op het land gaan slapen. Toen hij weder aan het werk ging ondervond hij hijvige aandoeningen en pijn in het hoofd. Welda aan eene soort van waanzin ten prooi, sneed hij het kleed, dat over zijn werk hing aan stukken en sloeg zijne kameraden daarmede. Een geneesheer werd geroepen, die spoedig de oorzaak der pijn ontdekte en den lijder zonder moeite er af hielp. Een oorworm was in zijn gehoorbuis gekomen.

— Bij het doen van opdelvingen in een gedeelte der stad Sayda (Syrie) heeft men een zeer groote sarcophage van zwart marmer ontdekt van 12 voet lengte, 4 voet breed en 3 voet hoogte, welke diep in den grond verborgen was. Volgens het verslag van geleerde blijkt het, dat dit het graf is der moeder van Pygmalion (oud koning van Tijrus) eene beroemde priesteres, die door hare orakels zeer gevreesd was. De sarcophage is met veel moeite opgeligt, en door de scheepslieden der corvet *la Serieuse* ingescheept, om naar Frankrijk gezonden te worden, dank zij de welwillende tusschenkomst van den heer Edm. Lesseps.

— Het kapitaal der inschrijving voor de leening in het Noorder-departement bedraagt 64,333,837 fr. 80 c.

— Na dat de ondervinding zoo veel geleerd heeft, na voorbeelden zonder tal van bedriegelijke maatschappijen welke onze tijden van goudmakerij opgeleverd hebben, na dat pen en krijt, boek, teekenschift en tooneel den aandeelhouders in den eigenlijken zin van het woord als dupes hebben voorgesteld zou men, vragen wij, na dit alles wel kunnen gelooven dat in het jaar 1853 een man zonder naam, zonder stand, zonder fortuin, zonder medepligtigen, zonder eene woning, welke van dien aard is om zand in de oogen van den bezoeker te werpen, door de oprigting van eene denkbeeldige maatschappij het middel vond om eene opligterij te plegen van eene som welke twaalf honderd duizend francs te boven gaat?

Wie zou, bovenal, kunnen gelooven, dat hij op alle punten van Frankrijk menschen aantrof, die eenvoudig genoeg waren om op zijn woord voor goede munt aan te nemen alle fraaije beloften van een prospectus of eener correspondentie, om hun geld te geven zonder toezigt, dáár waar de geringste nasporing de logen en het bedrog aan het dagligt zou hebben gebragt? Zoodanig nogtans zijn de ongehoorde feiten, welke een proces, dat voor de 7e kamer van het correctionneel geregtshof der Seine is behandeld, deed kennen.

Julien Guerien, aldus is de naam van den sluwen man, die in 1853 bij prospectussen en circulaires *la Francaise* oprigtte, eene algemeene maatschappij tot wederkeerige waarborging voor geheel Frankrijk tegen hagelschade, ziekte van den wijnstok, longzweren en sterfte van het vee; die haar geconstitueerd verklaarde krachtens acte van den heer Paillet, notaris; met een kapitaal van twee millioen en geautoriseerd bij Keizerlijk besluit, die de maatschappij daarvan vestigde in de straat Tournon, n°. 25; die haar deed werken onder algemeen beheer van hem, Guerin, en van een raad van toezigt zamengesteld uit zes leden van de voornaamste aandeelhouders, zijnde de markies de Grecy, ridder van het legioen van eer, de heer baron d'Aubilly, ridder der St. Ferdinands-orde van Spanje, de heer Cumières landeigenaar, de heer de la Grange, bankier, de heer Montigny de Courcelles, bankier, de heer Napoleon Sarrazin, ambtenaar bij het ministerie van Finantien en de heer Charles de Villeneuve, officier op wachtgeld.

La Francaise deed eerst in de dagbladen van het zuidelijk gedeelte des lands aankondigen, dat zij agenten verlangt in de provincie verblijf houdende, inspecteurs, directeurs, onder-directeurs, enz. enz. Na deze aanvraag regent het van alle kanten verzoekschriften om in gunstige aanmerking te komen; honderd personen schrijven te gelijkertijd aan den directeur-generaal Julien Guerin, straat Tournon, 25, om de voorgestelde betrekkingen te erlangen. De directeur antwoordt daarop onder toezending tevens van prospectussen, waarin hij in het oog doet schitteren al de voordeelen en waarborgen, welke de maatschappij aanbiedt, alsmede circulaires betrekking hebbende op de aanneming der betrekkingen. Men moest spoedig de dienst organiseren, de aandeelen plaatsen en verzekeringen doen. Men moest zelf aandeelhouder der maatschappij worden voor eene hoeveelheid aandeelen, in verhouding tot het tractement staande. [illegible] gedeelte dezer aandeelen moest in gereed geld gestort worden, en het overige drie of vier maanden later, [illegible] daarvoor een borg stellende. Daartegen had men het tractement, schadevergoeding, geëvenredigd in verhouding tot het gewigt der betrekking en een deel in de voordeelen der maatschappij.

De voorwaarden werden aangenomen, aandeelen genomen en stortingen gedaan (wat doet men niet al wanneer het geldt eene betrekking te erlangen!). De eerste [illegible] maakten er nieuwe; de agenten recruteerden aandeelhouders, ontvingen hunne stortingen; ieder had belang [illegible] bevordering der deelneming aan de maatschappij; van [illegible] eene groote propaganda, en het geld stroomde naar de [illegible] ader der maatschappij, straat Tournon 25, bij den directeur Guerin. Dit alles duurde een geheel jaar. Een heel jaar! men moet het herhalen om het te kunnen gelooven.

Inderdaad, de geheele maatschappij was nooit iets anders geweest dan eene denkbeeldige schepping des heeren [illegible] Guerin. Nimmer had er eene maatschappij *la Française* bestaan; nooit eene acte, krachtens welke zij geconstitueerd werd; [illegible] een notaris, die den naam van Paillet voerde; nooit [illegible] decreet, hoegenaamd ook, waarbij magtiging werd verleend tot oprigting eener maatschappij, hebbende den heer Guerin tot directeur; nooit, eindelijk, had er een raad van toezigt bestaan, uit de hierboven aangewezen personen zamengesteld. Al die namen waren, gelijk al het overige *denkbeeldig.*

Hoe werd dat bedrog ontdekt? Omdat Guerin ophield de bezoldiging der beambten te betalen? Het is moeijelijk te zien, hoe zonder deze omstandigheid de zaken geen verderen voortgang zouden gehad hebben. Guerin, die achterlijk [illegible] in zijne betaling, verzocht zijne agenten om wat geduld te hebben, en deed in hun oog schitteren eene buitengewone uitbreiding, welke aan de maatschappij zou worden gegeven, noodigde hen uit ter bijwoning eener algemeene vergadering, welke in Augustus zou worden gehouden; en [illegible] volgens schreef hij hun, hunne operatien te staken. [illegible] op dit oogenblik, was men er eerst op bedacht inlichtingen te winnen en vernam men hoe men het slagtoffer geweest was eener voorbeeldelooze opligterij, en hoe degeen, [illegible] de draden van dat onmetelijk bedrog in beweging [illegible] nooit ergens anders gehuisvest was dan in een zeer [illegible] derige woning, of liever eene enkele kamer, zonder bureau, zonder klerken, alleen levende en niemand ontvangende; in den voorgewenden hoofdzetel, straat Tournon.

Guerin was er overigens op bedacht om te verdwijnen, en de instructie is, in weêrwil harer pogingen, [illegible] toe kunnen geraken, om een getuige op te sporen, die zijn persoon en zijne betrekkingen kende. Het groot getal dupes dezer opligterij konden de justitie evenmin voorlichten. Niet één hunner had Guerin gezien; [illegible] was bij briefwisseling afgehandeld.

De regtbank heeft hem veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf, 3000 francs boete en ontzegging der [illegible] bij art. 42 van het Wetboek van Strafregt vermeld.

Binnenland.

's Gravenhage, 6 Augustus.

Z. M. heeft, 1o. benoemd: bij den staf van het wapen der infanterie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester den 2den luitenant-kwartiermeester J. E. Muller, werkzaam bij het Departement van Oorlog; bij het 1ste regement infanterie, tot kapitein van de 3de klasse den 1sten luitenant A. L. van Loon, van het regement grenadiers en jagers; tot 2de luitenants, de sergeanten: J. C. Valter, van het 6de, E. J. L. Menter, van het 5de, J. J. Aitton, van het 7de, H. van den Bosch, van het 8ste regement infanterie; tot 2den luitenant-kwartiermeester den sergeant C. L. E. C. Westarbaen Schmidt, van het regement grenadiers en jagers; bij het 2de regement infanterie, tot 1sten luitenant-administrateur van kleeding en wapening, den 1sten luitenant-kwartiermeester J. Engeringh, van het corps, thans de gezegde functie waarnemende; tot 2den luitenant den fourrier H. M. Terstege, van het regement grenadiers en jagers; tot 2den luitenant-kwartiermeester den sergeant J. M. Janssen, van het regement veld-artillerie; bij het 3de regement infanterie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester den 2den luitenant-kwartiermeester J. P. Koster, van het corps; tot 2den luitenant, den sergeant G. L. N. Britt, van het 1ste regement van het wapen; bij het 4de regement infanterie, tot majoor den kapitein der 1ste klasse P. H. L. Lilly, adjudant bij het 1ste regement van het wapen; tot kapitein-administrateur van kleeding en wapening den kapitein-kwartiermeester J. Davids, van het Departement van Oorlog; bij het 5de regement infanterie, tot 2de luitenants de sergeanten J. Huijgens en J. W. Themmen, beiden van het corps; tot 2den luitenant-kwartiermeester den sergeant titulair H. C. van Erp Taalman Kip, van het instructie-bataillon; bij het 6de regement infanterie, tot 2de luitenants de sergeanten F. Romeijn, van het instructie-bataillon, J. H. van Roijen, van het 4de regement infanterie, mitsgaders den sergeant-majoor J. G. D. Oberschorfheide, van het 8ste regement van het wapen; tot 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening, den sergeant-majoor H. C. Hilberg, van het 7de regement infanterie; bij het 7de regement infanterie, tot 2den luitenant, den sergeant P. A. F. Marchant, van het corps; bij het 8ste regement infanterie, tot 1sten luitenant-administrateur van kleeding en wapening den 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening J. Kloekhorst van het corps; tot 2den luitenant-kwartiermeesters den sergeant A. G. Gelondemans, van het 6de regement van het wapen; tot 2den luitenant den sergeant G. L. Brunings, van het corps; bij het 1ste regement dragonders, tot 2den luitenant-kwartiermeester, den sergeant-majoor C. W. van Engelen, van het regement grenadiers en jagers; bij het 2de regement dragonders, tot 2den luitenant, den opperwachtmeester C. A. L. Brander à Brandis, van het 1ste regement dragonders; bij het 4de regement dragonders, tot 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening, den adjudant-onder-officier S. V. Hoekzema, van het 8ste regement infanterie; bij het 3de regement vesting-artillerie, tot 2den luitenant den sergeant H. J. Kuipers, van het 1ste regement vesting-artillerie; bij het regement rijdende artillerie, tot kapitein-administrateur van kleeding en wapening, den 1sten luitenant-administrateur van kleeding en wapening H. L. Mulder, van het corps; en 2o. overgeplaatst, bij het regement grenadiers en jagers, den 2den luitenant-kwartiermeester J. W. Muller, van het 8ste regement infanterie.

Z. M. heeft de navolgende officieren op pensioen gesteld, als: D. van den Oosterkamp, majoor bij het 4de regement infanterie, *f* 1300; C. J. H. Roelants, kapitein-administrateur van kleeding en wapening bij het 4de regement infanterie, *f* 1080; G. M. Fundter, idem bij het 4de regement dragonders, *f* 900; J. Benschop, 2de luitenant idem bij het 6de regement infanterie, *f* 500.

In de zitting van de Provinciale Staten van heden, zijn de beraadslagingen over de beide ontwerp-reglementen voor den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en voor de de Vijf Heerenlanden, ten einde gebragt. Beide reglementen zijn *aangenomen* met 37 tegen 11 stemmen.

Door de commissie in wier handen was gesteld het adres van bestuurders van het doofstommen-instituut te Rotterdam, om subsidie uit de provinciale fondsen voor die inrigting is bij monde van den heer Wentholt rapport uitgebragt, strekkende, om in overeenstemming met het advies van Gedeputeerde Staten, aan dit instituut *f* 500 toe te staan, indien de vergadering niet van oordeel ware, dat een hooger subsidie voor deze zoo nuttige en heilrijke inrigting wenschelijk zij. De commissie zou zich dan natuurlijk met een nader voorstel tot verhooging van het subsidie, gaarne vereenigen. Op voorstel van den heer Rouville is daarop bij acclamatie dat subsidie voor 1856 bepaald op de som van *f* 1000; waarna het eindcijfer de provinciale begrooting (waarvan de vaststelling was aangehouden tot op deze beslissing), definitief is gearresteerd.

Vervolgens is deze zomervergadering door den voorzitter in naam des Konings gesloten.

De Minister van Marine is heden uit de residentie naar het Nieuwe Diep vertrokken om aldaar eene inspectie te houden. Hij zal Zondag van daar alhier terugkeeren.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, heeft, bij circulaire van den 24sten Julij ll. aan Burg. en Weth. in die provincie, eene uitnoodiging doen toekomen tot naauwgezette naleving der bepalingen, vervat in het vierde hoofdstuk der wet tot regeling van het armbestuur van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* no. 100).

De Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, Jhr. van Tets, bevindt zich, met zijne familie, in deze residentie.

De zittingen van het provinciaal kerkbestuur van Zuid-Holland zijn gesloten. In de maand October e. s. zullen die zittingen worden hervat.

In deze residentie zijn aangekomen en aan hôtel *de l'Europe* afgestapt de baron van der Knesabert, komende van Pruissen; de heer A. Hahn van Haus-Neinburg en de heer F. Bourqueau, van Waterloo; en in den *Maréchal de Turenne* (hôtel *Fuhri*), de ridder de Bellens, kamerheer van Z. M. den Keizer van Brazilie, met familie en gevolg, komende van Parijs.

Blijkens de *Javasche Couranten* van 12 Mei tot 9 Junij jl., had de Gouverneur-Generaal op 30 Mei jl. een besluit uitgevaardigd, bepalende, dat in geheel Nederlandsch Indie eene inschrijving zal worden geopend van giften voor de slagtoffers van den watersnood in Nederland.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 31 Mei jl. is, onder aanteekening, dat de commissie van den algemeenen secretaris, Mr. A. Prins, naar de Wester-afdeeling van Borneo, ter regeling van de Chinesche zaken, en laatstelijk der aangelegenheden aan de Kapoeas, volgens zijn rapport, in zoo ver is afgeloopen, dat hij zijne functien op nieuw kan aanvaarden, bepaald, dat hij onverwijld weder als algemeene secretaris zal optreden; zijnde tevens aan den secretaris des gouvernements E. de Waal de bijzondere tevredenheid van den Gouverneur-Generaal betuigd over de wijze, waarop hij zich van de waarneming der functien van algemeene secretaris, tijdens de langdurige afwezendheid van dien hoofdambtenaar, heeft gekweten.

Volgens een berigt van Zr. Ms. minister-resident in Beijeren is, bij Koninklijk besluit van 25 Julij jl. de uitvoer van veulen (jonge paarden, niet boven $2\frac{1}{2}$ jaar oud) uit het koningrijk Beijeren, tot op nadere beschikking, vrijgesteld.

Van Z. M. consul te Danzig is mededeeling ontvangen van het navolgend handels- en scheepvaartverslag over de eerste helft van het loopende jaar.

Omtrent den oogst valt op te merken dat de rogge goed gebloeid heeft de tarwe is nog niet zoo ver gevorderd en er heeft zich in dit gewas brand voorgedaan; gerst en haver staan vrij goed, zoo ook de aardappelen; de erwten zijn middelmatig: de oliezaden slecht en zullen niet meer dan een halven oogst opbrengen. Vermits de prijzen op de Nederlandsche markten zich nog al staande gehouden hebben, zoo zijn de verzendingen derwaarts belangrijker geweest dan in het vorige jaar; in het algemeen zijn de verzendingen echter, ten gevolge van den geringen voorraad en de beperkte toevoeren, niet zeer beduidend geweest; uit Polen zijn tot ulto. Junij slechts 5000 lasten tarwe aangebragt en is van daar weinig meer te verwachten. De voorraad van het binnenland is reeds in den winter voor het grootste gedeelte naar Berlijn en het zuiden van Duitschland verzonden en bij gevolg zoo goed als opgeruimd.

Zoolang de Russische havens niet uitvoeren kunnen, zullen de graanprijzen, zelfs bij eenen niet ongunstigen oogst, hoog blijven, vermits het nieuwe gewas voor de behoefte der dagelijksche consumtie benoodigd is. De graanprijzen hebben gevarieerd:

van	tarwe	R.	210 á	R.	305	per last;
»	rogge	»	140 á	»	170	» »
»	gerst	»	100 á	»	125	» »
»	haver	»	75 á	»	80	» »
»	erwten	»	120 á	»	140	» »
»	lijnzaad	»	150 á	»	170	» »
»	koolzaad	»	215 á	»	220	» »

Naar Nederland zijn uitgevoerd 1953 lasten tarwe, 1593 lasten rogge, 1 last erwten en 22 lasten lijnzaad.

Hout is voor het buitenland een gevraagd artikel gebleven, waartoe ook de sluiting der Russische havens heeft bijgedragen. De voornaamste afzendingen vonden naar Fransche en Engelsche oorlogshavens plaats; daarentegen zijn er weinig ontbiedingen voor particuliere rekening gedaan, en naar Nederland is tot ult. Junij weinig verzonden. Van Polen kwamen er goede toevoeren, doch desniettegenstaande worden er thans hoogere prijzen dan in het voorjaar betaald, en men kan in het algemeen de waarde van het hout tegenwoordig 50 pCt. hooger rekenen dan voor ongeveer 15 jaren.

Gedurende het eerste halfjaar van 1855 zijn te Dantzig binnengekomen 497 schepen, en uitgezeild 358 schepen. De vrachten waren vrij hoog, zijnde de graanvrachten naar de Nederlandsche havens *f* 25 à *f* 27, en de houtvrachten *f* $20\frac{1}{2}$ á *f* 23 per last: naar Fransche havens, de houtvrachten fr. 52 á fr. 72 en 15 pCt. per last; naar Engelsche havens, de oostkust, $3\frac{1}{4}$ à 4; de westkust 4 à 5 per quarter tarwe; houtvrachten 16 á 24 per load van 80 kub. voeten.

Onder het vermeld getal der te Dantzig binnengekomen schepen waren er 84 onder Nederlandsche vlag. Daarvan kwamen er van Amsterdam 10 met stukgoederen, 2 met ijzer en 14 in ballast: van Harlingen 6 met dakpannen, 1 met ijzer en 2 in ballast; van Delfzijl 2 in ballast; van Rotterdam 3 met stukgoederen, 1 met oud ijzer en 6 in ballast; van Schiedam 2 met ijzer en 5 in ballast; van Alkmaar 1 in ballast; van Edam 1 in ballast; van Dordrecht 1 met oud ijzer; van Zwolle 1 met oud ijzer: van Delfshaven 1 in ballast; van Nantes 2 in ballast; van Rostoch 1 in ballast; van New-Castle 1 met stukgoederen van Antwerpen 1 in ballast en 1 met dakpannen; van Haltenau 1 in ballast; van Altona 1 met stukgoederen; van Grangemouth 1 met stukgoederen en 1 met steenkolen van Gent 2 in ballast; van Kopenhagen 3 in ballast; van New-Castle 2 met stukgoederen; van Rugenwalde 1 in ballast; van Bergen 2 met haring; van Rendsburh 1 met oud ijzer; van Hamburg 1 met stukgoederen; van Elseneur 1 in ballast, van Lubeck 1 in ballast en van Liverpool 1 met stukgoederen.

Gedurende meergemeld halfjaar zijn uit Dantzig 84 schepen onder Nederlandsche vlag uitgezeild, waarvan: naar Amsterdam 34 met graan en 6 met hout; naar Harlingen 7 met hout en 1 met graan; naar Kampen 1 met graan; naar Edam 2 met hout: naar Medemblik 1 met graan en hout; naar Noordholland 1 met rogge en 1 met graan; naar Rotterdam 2 met graan; naar Groningen 3 met hout; naar Nantes 1 met hout; naar Londen 7 met graan en 1 met hout; naar Dieppe 1 met hout; naar de Weser 2 met hout; naar Gradgemouth 1 met graan; naar Gent 1 met hout; naar Bremen 2 met hout; naar Antwerpen 3 met lijnzaad; naar Newport 1 met hout; naar Lynn 1 met raapkoeken; naar Hull 1 met hout; naar Rendsburg 1 met hout; naar Leer 1 met hout; en naar Engeland 1 met graan. Voorts kwamen nog gedurende hetzelfde tijdperk 8 vreemde schepen uit Nederland te Dantzig aan, en vertrokken naar dit Rijk uit die haven 20 vreemde schepen.

Wij lezen het volgende in de *Utrechtsche Ct.*:

In verschillende Israelitische gemeenten is in den laatsten tijd eene oneensgezindheid beginnen te ontstaan, die het kenmerk draagt van vooruitgang in kennis en beschaving; het schijnt dat vele verlichte Israelieten zich niet meer aan de letter hunner godsdienstige wet wenschen te houden, zoodat vele ceremoniële instellingen van den ouden grijzen tijd hoe langer zoo meer bij hen als eene nietsbeduidende zaak worden aangemerkt, en die zij van lieverlede beginnen af te schaffen; de ongunstige dure tijd werkt zekerlijk daartoe mede, dewijl de onderhouding van al het ceremoniële vele Israëlieten in dezen tijd te kostbaar wordt, althans wij hebben het op dergelijke wijze van geachte Israëlieten hooren bespreken. Het een en ander heeft ten gevolge, dat er nu en dan hier en daar separatien in de gemeenten ontstaan, waartoe op enkele punten ook dezer dagen toebereidselen worden gemaakt; verleden jaar heeft zich o. a. ook te Steenwijk eene afzonderlijke Israëlitische gemeente geformeerd.

Op het concours van het Brusselsche Conservatoire, heeft de heer Ch. Iburg van Zutphen, in de vioolklasse van den heer Leonard, den tweeden prijs behaald, terwijl aan den heer H. Hartog van Dordrecht, een accessit werd uitgereikt.

In de *Köllnische Zeitung* wordt gewezen op het nut om, ten einde nieuw gebouwde huizen van de overvloedige vochtigheid te bevrijden, ze geheel af te sluiten en alsdan versch gebrande kalk daarin te strooijen, welke het water tot zich trekt en tevens door de toename van haar gewigt de meer of mindere geschiktheid ter bewoning aanwijst.

Te Cannes, in het dep. du Var, is de eerste steen gelegd voor eene Protestantsche Kerk, die daar gebouwd wordt door en ten behoeve van eenige aldaar verblijf houdende Engelsche familien.

Amsterdam, 2 Augustus. Voor omstreeks 3 weken geleden vroeg een der geëmploijeerden aan de Nederlandsche handelmaatschappij alhier, onder wiens berusting zich de blanco wissels bevonden, voor eenigen tijd verlof tot het doen eener buitenlandsche reis. Het verlof werd hem toegestaan; de verloftijd was verstreken; hij werd aangemaand om op zijn post terug te keeren; doch de persoon R. kwam niet terug. Dit verwekte kwaad vermoeden; bij het nazien der onder hem berustende papieren bleek het, dat voor eene aanzienlijke som aan wissels gemist werd. Deze persoon moet gedurende 24 jaren eene betrekking aan genoemde maatschappij vervuld, en het volste vertrouwen genoten hebben; een agent voor buitenlandsche huizen, die te gelijk met hem verdwenen is, schijnt in deze ontvreemding de behulpzame hand te hebben geboden. Het verlies wordt, zoo ver het bekend is, op minstens *f* 40,000 geschat.

Ter aanvulling van dit berigt dient het volgende:

Tegen A. Kruijt, oud 46 jaren en W. O. Klater, oud 27 jaren, beiden vroeger geëmploijeerd aan de Handelmaatschappij, is den 25 Julij jl. door de arrond. regtb. te Amsterdam een bevel tot gevangenneming uitgevaardigd, ter zake van diefstal eener som van *f* 44,603.70 ten nadeele dier maatschappij gepleegd.

(*Arnh. Ct.*)

Utrecht, 2 Aug. Gister morgen heeft eene commissie uit het corps officieren der stedelijke schutterij alhier aan den heer W. baron Six van Oterleek namens dat corps een bewijs van erkentelijkheid overhandigd voor de veelvuldige diensten aan de schutterij door hem bewezen. Ook namens de onderofficieren en korporaals der schutterij, werd aan hunne voormaligen chef, door eene commissie uit hun midden, mede ten blijke hunner belangstelling en erkentelijkheid, een geschenk gebragt. (*U. Ct.*)

◁ **Amerongen**, 2 Aug. Tot ons leedwezen berigten wij, dat ook in deze streken de aardappelenplant, op vele plaatsen door de ziekte is aangetast, die in de laatste dagen zeer is toegenomen; overigens staan de veldgewassen, vooral boekweit en tabak, uitmuntend en beloven den landman een ruimen oogst; wat droog weder wordt thans evenwel als zeer wenschelijk beschouwd.

Harlingen, 30 Julij. Niet zonder leedwezen berigten wij dat de vangst van den dezer dagen teruggekeerden, alhier te huisbehoorenden walvischvaarder, *Dirkje Adama*

dit jaar als geheel mislukt te beschouwen is. Te laat aan de robbenkust gekomen, heeft men niet meer dan 30 robben kunnen slaan; terwijl men, daarna verderop ter visscherij gezeild, door ijs en mist belet werd om de walvisschen, die echter niet in grooten getale aanwezig waren, nabij te kunnen komen. De vangst bestaat dan ook slechts in een zoogenaamden botkop, eene kleinere soort van visch tot het geslacht der walvisschen behoorende.

Op reis is men een witten ijsbeer magtig geworden, die, naar wij vernemen, door de reeders, de heeren Barend Visser & Zoon alhier, aan het Zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam, ten geschenke zal worden aangeboden. (*Harl. Ct.*)

Sneek, 31 Julij. De heer Mr. S. A. Verweij, onlangs herbenoemd tot raadslid in deze gemeente, heeft geene kennis gegeven aan Burgemeester en Wethouders, dat hij deze benoeming aanneemt, zoodat hij volgens art. 13 der gemeentewet, geacht wordt dezelve *niet* aan te nemen, en er dus eerstdaags eene nieuwe keuze moet worden gedaan. (*Prov. Fr. Ct.*)

Dockum, 29 Julij. Heden morgen even na vijf ure werden de inwoners dezer stad wederom verontrust door het roepen van «brand»: en spoedig ontwaarde men dat de chicoreijfabriek (*de Grietman*) door stoom gedreven en in eigendom behoorende aan de heeren Herman Lobry & Co., onder Sijbrandahuis, even over de stadsgracht gelegen, aan alle kanten in vlammen stond, zoodat er van de fabrijk zelve niets te redden was. De brand bepaalde zich binnen de muren van het gebouw, zoodat de nabij gelegen lootsen en een groote hoeveelheid turf, achter de fabrijk staande, behouden zijn gebleven. Gelukkig dat het blad stil was, aangezien er op dat oogenblik vele schepen in de nabijheid lagen, en met den geringsten wind de scheepshelling aan de overzijde zich ook in groot gevaar zoude bevonden hebben; men was den brand, waarvan de oorzaak tot dusver onbekend is, spoedig meester, zoodat te negen ure de spuit weder was binnen gerukt. Jammer, dat door dit ongeluk vele arbeiders zonder verdienste zijn, zoodat het zeer te wenschen is, dat deze fabrijk spoedig weder opgebouwd moge worden, daar ze voor deze gemeente van zoo groot belang is.

Leeuwarden, 1 Augustus. Gisteren ontviel aan deze stad een harer oudste en meest geachte burgers, door het overlijden van den heer Mr. D. Fokkema, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Staten van Friesland, van den Stedelijken raad alhier en van het voormalig hof van Friesland. Buiten deze betrekkingen bekleedde de overledene, die den ouderdom van 84 jaren bereikte, nog vele andere ambten en bedieningen, zoowel onder de voormalige republiek, als onder Koning Lodewijk Napoleon, en na de inlijving van Nederland bij het Fransche Keizerrijk. Gelijk bekend is, onderscheidde hij zich door alle tijden heen, door groote regtschapenheid en standvastigheid van karakter, zonder dat hij daarom onwillig of onvatbaar voor overtuiging was. Hij was een dier onafhankelijke staatsmannen, bij wie het algemeen belang voor alles gold, en die ook door de schoonste aanbiedingen niet konden worden gewonnen. Hij leende zijne diensten slechts wanneer men hem riep en drong zich nimmer in. Van daar dan ook dat alle partijen hem de grootste achting toedroegen en vooral de Friezen op hunnen gewestgenoot boogden. Verscheidene jaren behartigde hij ook de belangen van deze provincie en stad naar zijn beste vermogen en bragt hij door zijnen invloed menige verbetering tot stand. Hoogst mildadig jegens de hulpbehoevenden, zal zijn aandenken ook bij hen nog zeer lang in dankbare herinnering blijven.

's Hertogenbosch, 31 Julij. Wederom is gisteren avond alhier eene allerbelangrijkste vergadering van den gemeenteraad over het opheffen der stedelijke accijnsen en het invoeren van eenen hoofdelijken omslag gehouden. Een talrijk en beschaafd publiek getuigde van de algemeene belangstelling in deze beraadslagingen. Het ontwerp, zoo als dit door de commissie is voorgesteld, en waarover aanvankelijk zooveel verdeeldheid in den raad bestond, begint meer en meer door alle leden beaamd te worden. Dat ontwerp, houdende afschaffing van alle plaatselijk accijnsen en tot aequivalent een hoofdelijken omslag van f 80,000, heeft de proef doorstaan. Alle aanvallen tegen dat plan zijn door krachtige beweeggronden reeds zoo goed als uit den weg geruimd; men legt vooroordeelen af en begint zich aan andere koningrijken, aan andere plaatsen te spiegelen. Dat wat de stad Groningen deed, wat Gorinchem en Zierikzee mede dezer dagen besloten te dien opzigte, heeft hier diepen indruk gemaakt. In Gorinchem is men zelfs met eene minderheid van slechts 2 leden tot het heffen van een hoofdelijken omslag kunnen overgaan.

Om echter in 's Hertogenbosch het groote plan nogmaals rijpelijk te kunnen overwegen, meer licht over de zaak te verspreiden, en door becijferingen en beweeggronden die leden te overtuigen, welke nu nog niet voor den hoofdelijken omslag gezind zijn, heeft de raad van deze stad bepaald, dat hij zich in drie afdeelingen zoude scheiden, en elke afdeeling een verslag over het ontwerp in eene aanstaande openbare vergadering van den gemeenteraad zoude uitbrengen. Die drie rapporten ineengesmolten, moeten noodwendig het welgelukken van het plan, door de betrekkelijke commissie voorgesteld, vergemakkelijken. (*Arnh. Ct.*)

[illegible]wijk, 1 Augustus. De gemeenteraad heeft in [illegible] van 26 Julij besloten de plaatselijke belasting [illegible] die *plus minus* f 2,500 opbrengt, met 1 [illegible] schaffen. Het aequivalent zal gevonden worden in eene verhooging van den personeelen omslag, het gedistilleerd en den wijn. (*A. Ct.*)

Een herderlijke brief van den aartsbisschop te Saint-Louis (in Amerika) kondigt aan, dat het provinciaal concilie zijner kerk-provincie den 19den Zondag na Pinksteren, alzoo den 7den October aanstaande, op den feestdag van den heiligen Rozenkrans, zal geopend worden.

— De nieuwe kathedraal van Pitsburg, waaraan men eene reeks van jaren heeft gebouwd, is eindelijk voltooid; hare inwijding was op den 24 Julij jl., den feestdag van St. Jan den Dooper, vastgesteld. Men zegt, dat het een der fraaiste kerkgebouwen in de Vereenigde Staten is.

— Te Buffalo is de kathedraal van den H. Joseph den 1 Julij in tegenwoordigheid van de aartsbisschoppen van New-York en Baltimore en der bisschoppen van Albany en Louisville plegtig ingewijd.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Eenigen tijd geleden werd gemeld, dat de heer A. van der Hoop Jrs. zoon, voornemens was een werk uit te geven, onder den titel van *»Meester en Slaaf«*.

Velen met mij hebben met verlangen naar de verschijning van dit werk uitgezien, daar het beloofde een nieuw en krachtig middel te worden tot opwekking van den publieken geest tegen het behoud der slavernij in de Nederlandsche Koloniën.

Indien ik wèl ben onderrigt, moet de heer van der Hoop onlangs in het bezit zijn gekomen van vele gewigtige officiële stukken betrekkelijk het vraagstuk, dat ieder menschenvriend de levendigste belangstelling inboezemt, en het is derhalve, gewis uit naam van zeer vele voorstanders der afschaffing, dat ik den wensch uitdrukke, dat de bekende en gevoelvolle dichter *nu* aan zijn vroeger aangekondigd voornemen gevolg geve.

Ik twijfel geenszins of de Schrijver zal daarbij algemeen de meest ruime deelneming ondervinden, en opdat de belangstelling voor dit werk inderdaad worde opgewekt, verzoek ik u bij dezen den *Voorzang* tot dit werk in uwe courant op te nemen, welk stuk bereids vroeger door den dichter is publiek gemaakt.

Met te voldoen aan dit verlangen zult gij, mijnheer de Redacteur! zeer verpligten.

Uw bestendigen lezer,

Rotterdam, 2 Aug. X.

[Gaarne het beoogde doel wenschende te bevorderen, laten wij hier dan, ons toegezonden en bij bovenstaanden brief behoorenden *»Voorzang«* tot het werk *»Meester en Slaaf«* volgen, en drukken daarbij ook van onze zijde den wensch uit, dat de heer VAN DER HOOP tot de uitgave van dat werk moge besluiten. REDACTIE.]

TOEWIJDING,

DEN SURINAAMSCHEN SLAVENHOUDERS TOEGEZONGEN*

DOOR

A. van der Hoop, Jr'szoon.

En is er dan geen bard, mijn Holland, in uw dreven,
Wien 't bloed naar 't bondzend voorhoofd stijgt,
En die, van eedle toorn zijn dichterziel voelt beven
En naar een gloênde wraakkreet hijgt;
En is er dan niet één, die Dichter is geboren,
Die nu zijn roeping trouw beseft,
Die 't zwaard der straffe zwaait om 't hun in 't hart te boren,
Wier wreedheid beulsknechts overtreft?
Brittanje gaf het sein en Holland — bleef ten achter.
EEN VROUW besliste daar het pleit;
En op ONS grondgebied — men pijnigt, moordt en slagt er
En, MANNEN zien 't met onverschilligheid.
Ik zie geen dichterwang een blos van schaamte kleuren,
Wijl 't vaderland zijn pligt vergeet;
Geen eischt, dat men den band van broeders zal verscheuren:
Ik heb mijn lier, mijn vloek gereed. —
Ik deinsde nooit terug, waar 't hart mij dwong tot spreken,
En, menschenbeulen! 'k vrees u niet;
'k Weet, dat ge in de eenzaamheid zult sidderen en verbleeken
En knarsetanden bij mijn lied!
Uw schampere glimlach tuigt: »Geen dichter kan ons deeren,
't Gebied der wolken is zijn woon!« —
Welnu, ik stem het toe; maar denkt er aan, Mijnheeren!
»DE BLIKSEM HEEFT DÁÁR OOK ZIJN THROON!« —

Een afschuw greep mij aan bij al die schriktooneelen,
Een rilling voer mij door het bloed,
Toen ik het treurspel las, dat wreedheid daar durft spelen,
't Belang met handgeklap begroet;
En 'k vroeg mij huivrend af: «Is er één blanke vrouwe,
Van schrik en walging niet vervuld,
Die op den huw'lijkspond des moord'naars, eed van trouwe,
Diens kus en diens omhelzing duldt?
Is er één dienaar Gods, die, als zij zaam vergadren,
Op wie het bloed van Christ'nen kleeft,
Hen heeft belet den disch in 's Heeren huis te naderen,
Als 't wiss'laarsbent verdreven heeft?»
O neen, zij zien zich WEL van gade en kind beminnen,
Hun is het zoetste huwelijkslot,
En zij, die bloedgeld met het bloed van broederen winnen,
Zij bidden in de kerk tot God. —
En toch.... één woord van hen en....'t geesselkoord zal ploegen
Den rug, op 't rietveld bruin geroost:
Een moeder is bestemd voor hen in 't juk te zwoegen,
't Kind: LEVEND SPEELGOED voor hun kroost;
En toch zag in 't piket (*) een maagd door hen gekozen
Slavin, meestresse van haar eer;
Haar ranke leest van bloed, haar koon van schaamte blozen
ZE WOU GEEN HOER ZIJN VAN HAAR HEER! —
En toch.... maar neen, ik wil, ik zal ze verder wreken
Ik meng mijn kleur; ik grijp 't penseel;
En waar zoo menig zwijgt, daar schroom IK niet te spreken
De dichter wijst op zijn paneel!

Leiden, 29 Dec. 1853.

(*) De plaats waar de Surinaamsche slaven *afgestraft????* *worden*.

Advertentien.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY te gebruiken voor *scheurbuik*. G.... H... te *IJpendam*, was hevig lijdende aan scheurbuik, die op alle deelen van zijn ligchaam was uitgebroken. Hij gebruikte eene menigte der meest vermaarden middelen daartegen, doch zonder gevolg, de ziekte nam zelfs overhands toe, en zijne vrienden twijfelden aan zijn herstel. Eindelijk beproefden hij de zalf en pillen van Holloway, deze bragten spoedig verbetering in zijne toestand, en na dezelven twee maanden lang gebruikt te hebben, was hij radicaal genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.30, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij: M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand en te New-York, 80 Maiden Lane. (906.)

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Zaturdag 4 Aug. LA FAMILLE DU FUMISTE, vaudeville en 2 actes LE BAL DU GRAND MONDE, vaudeville en un acte; LANTERNE MAGIQUE, chansonnette, et QUI SE RESSEMBLE SE GÊNE, vaudeville en un acte.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 2 Augustus 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	63 9/16 5/8	*Hope* 1798/1816	5	103 1/4
Dito Certificat.	3	75 11/16	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito.	4	98 3/8 11/16	Cert. 1831/1833	5	
O. I. Leening	4		Dito Dito	4 1/2	89 1/8
Amort. Syndic.	3 1/2	90 1/8	Dito *Hope*	4	
Hand.-Maats.	4 1/2		Dito *Stieglitz*	4	78 1/8
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2 1/2		Dito 1854	5	82 1/4
D° *Rotschild*	2 1/2	51 1/2 5/8	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	71 1/4
Nieuwe	1	18 7/8 19			
Dito Buitenl.	3	37 1/8	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. c/m.	3	31 1/8 3/16 1/4			
Bew. Sp. Com.			Metaliek	5	61 7/8
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	73 1/4
Portugal.			Dito Nation.	5	66 1/8
Londen nieuwe.	3	39 11/16 3/4	Dito 1847	2 1/2	31 11/16
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2 1/2	31 11/16

Mexic., te Lond. 3 pct. 21 3/8, 1/2; dito Onb. 21 [illegible] Gren., te Lond. p. s. 100. 2 1/4 pct. 17 3/4, 18; Ecuad[illegible] Venez. Uitg. 1 pct. 12 3/4.

Londen, Consols 91; 1 pct. Spanje 18 3/4, 7/8; Werk. G[illegible] 18 1/4, 19; Uitg. 7.

Weenen, 5 pct. Mexic. 77 1/2; Wissel op Londen [illegible]

Van de genoteerde fondsen was de omzet in Holl. [illegible] Spaansche en Oostenrijksche tot beter prijzen zeer geanim[eerd] de andere soorten sluiten bij weinig affaire bijna als gist[eren] Alleenlijk Grenada's zijn door aanzienlijke kooporders voor [illegible] Rek. 3/4 gestegen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.